

یکی از اهداف ارائه پایان نامه / رساله آشنایی دانشجویان با نحوه نگارش و تنظیم مطالب یک موضوع علمی - پژوهشی است. این راهنما به شیوه ساده ای نگاشته شده و می تواند شما را تا رسیدن به یک پایان نامه / رساله کامل راهنمایی کند. پایان نامه / رساله به عنوان بخشی از فعالیتهای لازم برای اخذ درجه در رشته و مقطع تحصیلی مربوطه می باشد و باید به گونه ای منطقی و علمی نگاشته شود. یکی از دلایل تهیه این راهنما ایجاد هماهنگی بیشتر و یکسان سازی پایان نامه های کارشناسی ارشد، دکتری حرفه ای و رساله های دکتری تخصصی دانشجویان از نظر شکل ظاهری، نحوه تایپ، صحافی و صفحه پردازی پایان نامه / رساله دانشجویان تحصیلات تکمیلی است. راهنمای حاضر بر اساس دستور العمل سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی و همچنین با رعایت نکات برجسته آیین نامه های دانشگاههای معتبر داخلی تهیه شده است. پایان نامه / رساله ای که از استانداردهای تعیین شده در این راهنما برخوردار نباشد مورد قبول دانشگاه قرار نخواهد گرفت.

اداره کل امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی

آیین نامه نحوه نگارش و تدوین پایان نامه های کارشناسی ارشد و رساله های دکتری

الف: مشخصات ظاهری

۱. کلیه مطالب و مندرجات پایان نامه یا رساله می بایست با برنامه ورد (word) تایپ و حروف چینی شود.
۲. کار روی کاغذ A4 (21×29.7) تایپ شود.
۳. جلد پایان نامه از نوع گالینگور انتخاب شود و مندرجات روی جلد به شکل زرکوب یا نقره کوب چاپ شود.
۴. رنگ جلد برای پایان نامه های کارشناسی ارشد حتماً آبی تیره (سورمه ای) و از نوع ساده باشد.

ب: شرح روی جلد

به منظور راهنمایی بیشتر نمونه ای از روی جلد در انتهای آیین نامه قرار گرفته است.

۱. آرم دانشگاه آزاد اسلامی (ترجیحاً در ابعاد عرض ۳ سانتی متر و طول ۴ سانتی متر) در سمت چپ قرار گیرد. بطوریکه فاصله لبه ابتدایی آن از بالا و سمت چپ ۱/۵ سانتی متر باشد.
۲. عبارت « دانشگاه آزاد اسلامی » در وسط صفحه قرار می گیرد.
۳. عبارت « واحد مشهد » در وسط صفحه قرار گیرد.
۴. نام دانشکده و نام گروه آموزشی در وسط صفحه قرار گیرد.
۵. عبارت « پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته ... » و یا « رساله دکتری رشته ... » در وسط صفحه قرار گیرد.
۶. کلمه « گرایش » (نام گرایش تحصیلی)
۷. کلمه « عنوان »
۸. عنوان پایان نامه

۹. عبارت « استاد یا استادان راهنما »
۱۰. نام استاد راهنما
۱۱. عبارت « استاد یا استادان مشاور »
۱۲. نام استاد یا استادان مشاور
۱۳. کلمه « نگارش »
۱۴. نام نگارنده
۱۵. سال (فصل و سالی که پایان نامه دفاع شده نوشته شود)
۱۶. در لبه کناری جلد پایان نامه (عطف) نیز به صورت زرکوب یا نقره کوب عنوان پایان نامه و نام نگارنده آورده شود.

ج. بخش های پایان نامه ها

پایان نامه شامل بخشهای زیر است.

- روی جلد پایان نامه (بصورت زرکوب)
- بسم الله الرحمن الرحيم (صفحه «الف»)
- منشور اخلاقی پژوهش (صفحه «ب»)
- فرم اصالت پایان نامه (صفحه «ج»)
- طرح روی جلد به زبان فارسی (صفحه «د»)
- صورتجلسه تایپ شده دفاع پایان نامه (امضاء شده)
- سپاسگزاری (صفحه «هـ» حداکثر در یک صفحه تنظیم شود)
- تقدیم صفحه « و » مطالب این قسمت نباید از یک صفحه تجاوز کند)
- فهرست مطالب ابجد به منظور راهنمایی بیشتر نمونه ای از فهرست مطالب در انتهای آیین نامه قرار گرفته است عناوین فهرست مطالب باید عین عناوین خود متن باشد. در فهرست مطالب عناوین فرعی که زیر مجموعه عناوین اصلی هستند، یا تورفتگی پس از آنها قرار می گیرند).
- فهرست جدول ها (در صورت وجود)
- فهرست نمودارها (در صورت وجود)
- فهرست شکل ها (در صورت وجود)
- فهرست نقشه ها (در صورت وجود)
- چکیده (اولین صفحه اصلی شماره «۱» می خورد، حداکثر ۲۵۰ کلمه در یک صفحه) (آوردن کلید واژه ها در چکیده فارسی و انگلیسی الزامی است)
- فصول پایان نامه شامل: (ادامه شماره گذاری بصورت عددی)

- فصل اول: کلیات تحقیق (مقدمه - بیان مسأله - اهمیت و ضرورت تحقیق - اهداف فرضیه ها - تعریف های عملیاتی)
- فصل دوم: مروری بر ادبیات تحقیق و پیشینه تحقیق
- فصل سوم: روش اجرای تحقیق
- فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها (یافته ها)
- فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
  - فهرست منابع فارسی (ادامه شماره گذاری)
  - فهرست منابع انگلیسی (ادامه شماره گذاری)
  - ضمائم و پیوست ها (در صورت وجود) (ادامه شماره گذاری)
  - چکیده انگلیسی (ادامه شماره گذاری)
  - طرح روی جلد به زبان انگلیسی
  - پشت جلد پایان نامه (به صورت زر کوب انگلیسی)

د: اطلاعات کلی

۱. صفحات اصلی می بایست به صورت ساده، بدون سرفصل یا حاشیه تایپ شوند در صفحات اصلی طول هر سطر ۱۶ سانتی متر و فاصله سطرها از یکدیگر یک سانتی متر و به صورت تک (single) در نظر گرفته شود. فاصله متن پایان نامه از لبه سمت راست ۳ سانتی متر، از لبه سمت چپ ۲/۵ سانتی متر و از لبه های بالا و پایین ۲/۵ سانتی متر در نظر گرفته شود. (فاصله شماره صفحه تا پایین صفحه ۱/۵ سانتی متر و کاملاً در وسط صفحه قرار گیرد).

۲. برای متن هایی که به زبان خارجی تایپ می شود فاصله متن پایان نامه از لبه سمت راست ۲ سانتی متر، از لبه سمت چپ ۳ سانتی متر در نظر گرفته شود. ضمناً شماره صفحه به صورت لاتین از پایین حه ۱/۵ سانتی متر و کاملاً در وسط صفحه قرار گیرد.

نوع قلم متن پایان نامه بی لوتوس نازک ۱۴ و عناوین بی لوتوس ۱۴ توپر و پاورقی ها نیز بی لوتوس ۱۲ در نظر گرفته شود. عناوین جدول ها، شکل ها، نمودارها و... با قلم بی لوتوس نازک ۱۱ نوشته شوند. حروف معادلات Times ۱۲ می باشد و همچنین اندیس و توان آنها با لوتوس نازک ۹ نوشته شود. علائم ریاضی و یونانی با Math ۱۱ نوشته شود.

۳. شماره گذاری موضوع ها:

موضوع های اصلی پایان نامه معمولاً چند فصل است. هر فصل نیز ممکن است به چند بخش تقسیم گردد. صفحه اول هر فصل باید از خط پنجم شروع شود. برای هر بخش پایان نامه شماره گذاری لازم نیست. هریک از بخش های هر فصل با دو شماره که با خط تیره از یکدیگر جدا شده اند مشخص می گردد. عدد سمت راست بیانگر شماره فصل و عدد سمت چپ شماره ترتیب بخش مورد نظر است. در صورتی که هر بخش دارای

زیربخش باشد، شماره هر زیر بخش در سمت چپ شماره مذکور قرار می گیرد. مثلاً ۲-۳-۴ یعنی زیر بخش چهارم از بخش سوم فصل دوم.

۴. شماره گذاری شکل ها، جدول ها، نمودارها و نقشه ها:

شماره گذاری شکل ها، جدول ها، نمودارها و نقشه ها مانند روال قبلی است. مثلاً دهمین شکل در فصل سوم به صورت (شکل ۳-۱۰) نوشته می شود.

۵. شماره گذاری روابط و فرمول ها:

هر رابطه در متن پایان نامه با دو شماره که با خط فاصله از یکدیگر جدا می شوند مشخص می گردد. عدد سمت راست بیانگر شماره فصل و عدد سمت چپ، شماره رابطه مورد نظر است. مثلاً هشتمین رابطه در فصل ششم به صورت (۶-۸) نوشته شود.

۶. عناوین نمودارها و جداول :

عناوین نمودارها و جداول باید واضح و دارای مقیاس باشند. عناوینها به جز جداول که در بالای جدول ذکر می شود، باقی شامل نمودار، عکس و... در پایین ذکر می شود.

۷. در صورتی که تعداد صفحات پایان نامه از ۶۰۰ تجاوز کند، دانشجو اجازه دارد پایان نامه خود را در دو جلد مجزا ارائه نماید.

۸. منابع و مآخذ:

ترتیب نوشتن فهرست منابع در انتهای پایان نامه یا رساله به ترتیب الفبا نام خانوادگی مولف می باشد. ابتدا فهرست منابع فارسی به ترتیب فارسی الفبای فارسی نوشته شود و سپس منابع غیر فارسی به ترتیب الفبای مربوط آن زبان نوشته شود.

شیوه استناد و ارجاع نویسی پایان نامه ها:

برای آشنایی کامل با این شیوه به کتاب شیوه توصیه پژوهشنامه دکتر علی اکبر سیف رجوع نمایید.
کتاب:

نام خانوادگی مولف، نام مولف (بصورت کامل). (سال). نام کتاب. محل انتشار کتاب
مقاله:

نام خانوادگی، نام. (سال). عنوان مقاله. نام مجله، شماره، صفحه
پایان نامه:

نام خانوادگی، نام. (سال). عنوان پایان نامه. پایان نامه..... نام دانشگاه

محتویات لوح فشرده تحویلی:

۱. فرم ساختار بانک اطلاعات؛
۲. فرم ارائه چکیده پایان نامه؛
۳. فایل ورد (Word) پایان نامه با فونت لوتوس (که شامل کلیه قسمت های پایان نامه باشد)؛
۴. فایل PDF پایان نامه با فونت لوتوس؛
۵. فایل PDF صفحات برگزیده پایان نامه با فونت لوتوس شامل صفحه عنوان، فهرست مطالب (فهرست جداول، نمودار، شکل و ... لازم نیست)، چکیده فارسی، فهرست منابع و ماخذ فارسی و لاتین، چکیده انگلیسی و صفحه عنوان انگلیسی؛
۶. لازم به توضیح است که در موارد ۳-۶ کل مطالب پایان نامه در یک فایل ارائه گردد و از ارائه بخش های پایان نامه در فایل های مجزا اکیداً خودداری گردد.

صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد (M.Sc.)

لازم است دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشکده حقوق، علوم سیاسی و زبانهای خارجی، دانشکده هنر و معماری، و کلیه دانشکده ها و گروه های علوم انسانی بر روی جلد پایان نامه به جای واژه "M.Sc." از واژه "M.A" استفاده نمایند

رشته :

در تاریخ

نام و نام خانوادگی دانشجو :

از پایان نامه خود با عنوان :

دفاع نموده است.

ونمره

با درجه

امضاء اعضای هیات داورى

سمت

نام و نام خانوادگی اعضاء هیات داورى

استاد(استادان) راهنما

۱ -

استاد(استادان) مشاور

۲ -

استاد داور

۳ -

استاد داور

۴ -

مدیر کل امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی

مراتب فوق مورد تایید است .

مهر و امضاء

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد مشهد

دانشکده .....، گروه .....

رساله دکتری رشته ..... (Ph.D)

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته ..... (M.Sc.)

گرایش .....

اگر رشته ای گرایش نداشت
نیاز نیست که نوشته شود

عنوان:

لازم است دانشجویان مقطع
کارشناسی ارشد دانشکده
حقوق، علوم سیاسی و
زبانهای خارجی، دانشکده هنر
و معماری، و کلیه دانشکده
ها و گروه های علوم انسانی بر
روی جلد پایان نامه به جای
واژه "M.Sc." از واژه
"M.A" استفاده نمایند.

استاد راهنما یا استادان راهنما:

دکتر .....

استاد مشاور یا استادان مشاور:

دکتر .....

بعد از عبارت دکتر ابتدا نام کوچک
به صورت کامل و سپس نام خانوادگی
استاد نوشته می شود.

نگارش:

فصل، سال (مثلاً: زمستان ۱۳۹۴)

معاونت پژوهش و فن آوری

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

مایاری از خداوند سبحان و اعتقاد به این که عالم محضر خداست و بهاره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشتن مقام بلند دانش و پژوهش و نظر به اهمیت جایگاه دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، ماد انجویان و اعضاء هیئت علمی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

- ۱- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هرگونه پنهان سازی حقیقت.
- ۲- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهشگران (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۳- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه بکاران پژوهش.
- ۴- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.
- ۵- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هرگونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۶- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشور و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب تقد و خودداری از هرگونه حرمت شکنی.
- ۸- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به بکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۹- اصل برائت: التزام به برائت جویی از هرگونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائبه های غیر علمی می آلائند.

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد مشهد

تعهد اصالت رساله یا پایان نامه تحصیلی

اینجانب دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد در رشته _____ که در تاریخ _____ از پایان نامه خود تحت عنوان " _____

" با کسب نمره _____ دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

- ۱) این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آنرا در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام.
- ۲) این پایان نامه قبلاً برای هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- ۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
- ۴) چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

چکیده

فصل اول: کلیات تحقیق

.....	۱-۱ مقدمه:
.....	۲-۱ بیان مسأله:
.....	۱-۲-۱
.....	۲-۲-۱
.....	۳-۱

فصل دوم: مروری بر ادبیات تحقیق و پیشینه تحقیق

.....	۱-۲
.....	۱-۱-۲
.....	۲-۱-۲

فصل سوم: روش اجرای تحقیق

.....	۱-۳
-------	-----

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

.....	۱-۴
-------	-----

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

.....	۱-۵
-------	-----

.....	منابع مأخذ:
.....	فهرست منابع فارسی:
.....	فهرست منابع انگلیسی:

پیوست ها:

چکیده انگلیسی:

فهرست جداول

شماره صفحه

عنوان

.....	جدول ۱-۱-
.....	جدول ۱-۲-

فهرست نمودارها

عنوان

شماره صفحه

..... نمودار ۱-۱ -

..... نمودار ۱-۲ -

توضیح ۱: فهرست اشکال و نقشه ها نیز به صورت فهرست های فوق تهیه شوند.

توضیح ۲: تمامی فهرست ها (جداول، نمودارها، اشکال و نقشه ها) بایستی در صفحات مجزا آورده شوند.

توضیح ۳: فهرست منابع فارسی و غیر فارسی در صفحات مجزا آورده شوند.

شماره گذاری صفحات پایان نامه های فارسی

شماره گذاری	صفحه
الف	بسم الله الرحمن الرحيم
ب	منشور اخلاقی
ج	فرم اصالت
د	صفحه عنوان به زبان فارسی
هـ	صور تجلسه تایپ شده دفاع
و	سپاسگزاری
ز	تقدیم
ادامه حروف ابجد	فهرست مطالب
ادامه حروف ابجد	فهرست جداول
ادامه حروف ابجد	فهرست نمودارها
ادامه حروف ابجد	فهرست اشکال
ادامه حروف ابجد	فهرست نقشه ها
۱	چکیده فارسی
ادامه اعداد	فصول پایان نامه
ادامه اعداد	فهرست منابع فارسی
ادامه اعداد	فهرست منابع انگلیسی
ادامه اعداد	پیوست ها (ضمائم)
ادامه اعداد	طرح روی جلد به زبان انگلیسی
ادامه اعداد	چکیده انگلیسی

اصلاح شود	درست	
		ساختار صفحه عنوان مطابق آیین نامه کامل گردیده است.
		رشته تحصیلی و گرایش به صورت صحیح وارد شده است.
		اسامی استادان راهنما و مشاور کامل وارد شده است.
		سال دفاع از پایان نامه صحیح وارد شده
		صفحه گذاری پایان نامه کامل انجام گردیده
		صفحه اول هر فصل از سطر پنجم شروع است.
		فهرست منابع فارسی و غیر فارسی مجزا آورده شده است.
		مطالب سی دی با پایان نامه انطباق کامل دارد.
		فایل ورد و PDF پایان نامه با فونت لوتوس در سی دی قرار دارد.

**ISLAMIC AZAD UNIVERSITY
MASHHAD BRANCH**

Faculty of .....-Department of .....

Ph.D Thesis .....

Thesis for receiving «M.Sc» degree on .....

عنوان رشته به انگلیسی

Subject:

.....

Thesis Advisor:

.....Ph.D.

Consulting Advisor:

.....Ph.D.

By:

.....

لازم است دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشکده های حقوق ، علوم سیاسی و زبانهای خارجی ، دانشکده هنر و معماری، دانشکده ها و گروه های علوم انسانی بر روی جلد پایان نامه به جای واژه " M.Sc." از واژه " M.A" استفاده نمایند.

نام استاد به صورت اختصار نوشته شود ولی نام خانوادگی به صورت کامل نوشته شود و عبارت Ph.D. در انتهای نام قرار گیرد. مانند:

E. Aghshahi Ph.D.

Winter ۲۰۱۶